

Monika Kępa

"Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej" : Konferencja Naukowa, Lublin, 29 marca 2012

Studia Iuridica Lublinensia 17, 263-267

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Studenci USPP przy WPiA UMCS

wania klinicznego nauczania prawa w Tajlandii. Uczestnicy Konferencji mieli również okazję zapoznać się z głównymi założeniami ministerialnego programu współpracy rozwojowej „Polska pomoc”, w ramach którego stypendystka realizowała omawiany projekt.

Po tym wystąpieniu prezes Zarządu FUPP przedstawił plany Fundacji na najbliższy

czas. Zachęcał również obecnych gości do zgłaszania propozycji projektów, którymi Fundacja mogłaby się w przyszłości zająć. Wyraził również słowa uznania dla organizatorów Konferencji za jej profesjonalne przygotowanie.

Na zakończenie organizatorzy podziękowali uczestnikom za udział w Konferencji.

Wojciech Dziedziak, Tomasz Mikociak

Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej

Konferencja Naukowa

Lublin, 29 marca 2012

W dniu 29 marca 2012 r. odbyła się w Lublinie Konferencja Naukowa nt. *Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, zorganizowana przez Katedrę Prawa Finansowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Konferencja połączona była z wręczeniem Księgi Jubileuszowej dedykowanej honorowemu Gościowi tego spotkania – prof. zw. dr hab. Wandzie Wójtowicz.

Konferencję otworzyła dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak prof. nadzw., prodziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS, która po powitaniu gości i podziękowaniu za ich przybycie przekazała prowadzenie obrad w części merytorycznej prof. zw. dr. hab. Antoniemu Hanuszowi – kierownikowi Katedry Prawa Finansowego. Prof. zw. dr. hab. A. Hanusz poprosił o wygłoszenie referatu prof. zw. dr. hab. Cezarego Kosikowskiego z Uniwersytetu w Białymstoku. Referat dotyczył europejskiego systemu finansów publicznych. W jego treści zostały poruszone zagadnienia: utraty suwerenności finansowej przez Rzeczpospolitą Polską w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej, pozostawanie poza strefą euro oraz umiejętność korzystania z dotychczasowego dorobku Unii Europejskiej i jej doświadczeń, a także wypracowanego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dawniej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości).

Po wygłoszeniu referatu moderator dyskusji prof. zw. dr. hab. A. Hanusz podziękował za jego wygłoszenie i zachęcił do wypowiedzi. Jako pierwszy głos zabrał dr hab. Ryszard Sowiński z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, wskazując, iż w tak istotnej kwestii jak finanse publiczne brak jest porozumienia ponad politycznymi podziałami. Zwrócił jednocześnie uwagę na pozytywne znaczenie 60% wskaźnika fiskalnego zawartego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, odnoszącego się do relacji państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto. Z kolei prof. zw. dr. hab. Romuald Kmiecik z UMCS w Lublinie wyraził wątpliwość, czy przynależność państwa do strefy euro jest istotnie prestiżem i podstawą do oceny jego pozycji. Podniósł też kwestie niejasnego stosunku społeczeństwa do przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. W odpowiedzi prof. zw. dr. hab. C. Kosikowski wskazał, iż wynik referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej był pozytywny i rozstrzygający. Zwrócił jednocześnie uwagę na niepokojące zjawisko, że poszczególne państwa członkowskie w zakresie interesów fiskalnych „myślą o sobie”, zaś Unia z założenia powinna być wspólnotą. W związku z tym prof. zw. dr. hab. A. Hanusz zapytał o możliwość długotrwałego istnienia Unii Europejskiej bez unii walutowej wobec realnego funkcjonowania wspólnoty gospodarczej. Zdaniem prof. zw. dr. hab. C. Kosikowskiego jest to możliwe. Następnie głos zabrał dr hab. Tomasz Nieborak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, wskazując, iż w zakresie rynków finansowych jest wiele do zrobienia. Brak jest bowiem dostatecznej oceny skutków finansowych regulacji zawartych w polskich aktach prawnych. Wiąże się to z koniecznością zmiany w instytucjonalnym podejściu do tworzenia prawa, co jest niezbędną przesłanką rozwoju państwa.

Prof. zw. dr. hab. Ewa Gdulewicz z UMCS w Lublinie – odnosząc się natomiast do wcześniejszej wypowiedzi prof. zw. dr. hab. R. Kmiecika – zwróciła uwagę, iż zagadnienie oceny wyników głosowania w referendum w sprawie przy-

stąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej jest dość złożone zarówno pod względem prawnym, jak i politycznym. Natomiast poprzestanie na prostej arytmetyce i porównywaniu liczby osób uprawnionych, biorących udział w głosowaniu i tych, którzy wypowiedzieli się pozytywnie, jest niewystarczające dla pełnej oceny akceptacji przystąpienia do Unii Europejskiej. Prof. zw. dr hab. Teresa Dębowska-Romanowska z Uniwersytetu Łódzkiego wyraziła z kolei wątpliwość, czy możliwa jest rzeczywista Unia bez unii walutowej oraz jednocześnie bez restrykcji konstytucyjnych w odniesieniu do finansów publicznych. Jej zdaniem narzucone w tej materii rygory są niezbędne. W wypowiedzi zwróciła jednocześnie uwagę, iż pomimo tego, że reformy finansów publicznych są trudne, to są one konieczne; miała też wątpliwości, czy regulacje w tym zakresie ze strony Unii nie są zbyt obszerne. W dalszej części prof. zw. dr hab. Antoni Hanusz zwrócił uwagę na potrzebę wykorzystywania europejskich doświadczeń historycznych, obfitujących w unie celne i walutowe, w rozwiązywaniu problemów współczesnych.

W nawiązaniu do tej wypowiedzi prof. zw. dr hab. Artur Korobowicz z UMCS w Lublinie podniósł, iż także w ujęciu historycznym uporządkowanie spraw dotyczących skarbu było problematyczne, w szczególności w Polsce dość późno nastąpiło oddzielenie skarbu królewskiego od państwowego, zaś politycy nie wyciągnęli wystarczających wniosków z historii. W związku z tym otwarte pozostaje zagadnienie stworzenia modelu legislacyjnego, w ramach którego dochodzą do głosu interesy partyjne, zaś parlament nie tylko uchwała prawa, lecz je tworzy, dokonując partykularnych zmian w propozycjach przygotowanych przez fachowców. Tym samym dochodzi do „psucia” spójnych i logicznych konstrukcji prawnych. Głos w dyskusji zabrał również prorektor UMCS prof. zw. dr hab. Ryszard Szczygieł, który stwierdził, że zanika idea państwowości, polskiej racji stanu, zaś w to miejsce pojawia się partyjniactwo. Zdaniem dyskutanta Unia Europejska podlegać będzie wewnętrznemu podziałowi, dlatego też idea państwowości powinna być nadrzędna. Nawiązując do tej wypowiedzi, prof. zw. dr hab. T. Dębowska-Romanowska wskazała, iż trzeba doceniać osiągnięcia Polski, np. w zakresie restrykcji konstytucyjnych odnoszących się do finansów publicznych. Ich wykonywaniu musi towarzyszyć społeczne przygotowanie i świadomość co do konieczności przeprowadzania zmian. W swej wypowiedzi zwróciła także uwagę, iż tworzenie prawa w trudnym okresie po 1990 r. odbyło się bez nadmiernego radykalizmu, m.in. dzięki głosom przedstawicieli nauki prawa. Dr hab. R. Sowiński dodał, iż rozpatrywanie pojęcia racji stanu powinno następować w kontekście finansów publicznych. Jako ostatni głos w tej części dyskusji zabrał dr hab. T. Nieborak, który zwrócił uwagę na postępującą ekonomizację prawa i wyraził pogląd, iż nie ma innej alternatywy niż dalsza integracja w ramach Unii Europejskiej.

Prof. zw. dr hab. A. Hanusz podziękował dyskutantom za zabranie głosu i poprosił o wygłoszenie referatu prof. zw. dr hab. Andrzeja Gomułowicza z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tematyka wystąpienia dotyczyła zasady proporcjonalności w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego w powiązaniu z zagadnieniem obowiązku podatkowego. W treści referatu prof. zw. dr hab. A. Gomułowicz wskazywał, iż Trybunał Konstytucyjny jako punkt odniesienia dla zasady proporcjonalności przyjmuje wartości i dobra konstytucyjnie chronione, tj. idee obowiązku i wolności. W zakresie tym ścierają się dwie podstawowe koncepcje, jakimi są dobro publiczne i dobro jednostki. W konsekwencji konstytucyjne normy dotyczące władztwa podatkowego państwa oraz idei wolności i praw ekonomicznych jednostki dotyczą relacji podatnik–państwo. Zasada państwa prawnego wymaga stanowienia norm nienagannyh z punktu widzenia techniki legislacyjnej i określenia standardów przyzwoitej legislacji podatkowej. Obecnie jakość stanowionego prawa jest taka jak jakość parlamentu, który został wybrany. Głos zabrał także dr Andrzej Gorgol z UMCS w Lublinie, który podzielił pogląd wyrażony przez prof. zw. dr hab. A. Gomułowicza i wskazał na związek poruszonyj tematyki z zasadą uprawnienia.

Po podsumowaniu wystąpień i dyskusji prof. zw. dr hab. A. Hanusz podziękował wszystkim za wypowiedzi i przekazał głos dr hab. A. Przyborowskiej-Klimczak prof. nadzw., która poprosiła o zabranie głosu prof. zw. dr hab. R. Szczygła w związku z uroczystościami jubileuszowymi. Wygłosił on laudację, podkreślając dorobek dydaktyczny i naukowy prof. zw. dr hab. W. Wójtowicz. Następnie głos zabrał dr hab. Antoni Pieniążek prof. nadzw. – dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS, który podziękował wszystkim obecnym za przybycie i w przemówieniu wskazywał, iż Jubilatka na trwale wpisała się na kartach Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a także wychowała liczne rzesze uczniów.

Po dyskusji nastąpiło wręczenie przez współredaktorów publikacji – prof. zw. dr hab. Alicję Pomorską z UMCS w Lublinie, a jednocześnie Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz dr hab. Pawła Smolenia prof. nadzw. z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – Księgi Jubileuszowej dedykowanej prof. zw. dr hab. W. Wójtowicz, zatytułowanej *Prawo finansowe w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej*. Tematyka opracowań zawartych w Księdze jest zróżnicowana i dotyczy m.in. finansów publicznych, finansów jednostek samorządu terytorialnego, części ogólnej i szczególnej prawa podatkowego, prawa celnego oraz wpływu i znaczenia prawodawstwa unijnego na regulacje prawno-finansowe w Polsce. Prof. zw. dr hab. A. Pomorska wręczając Księgę w swym wystąpieniu zwróciła uwagę na drogę życiową zarówno prywatną, jak i zawodową Jubilatki. Dr hab. P. Smoleń prof. nadzw. wyraził natomiast nadzieję, iż Konferencja może stać się nie tylko podstawą do dokonania podsumowań, lecz jednocześnie spoj-

rzenia w przyszłość i do dobrych relacji łączących dwa uniwersytety – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski, a także do łączenia pokoleń. Na zakończenie głos zabrał Gość Honorowy spotkania – prof. zw. dr hab. W. Wójtowicz, która podziękowała wszystkim zgromadzonym za przybycie, zaś prelegentom za wygłoszenie referatów, podsumowując jednocześnie swoją pracę naukową i dydaktyczną na Wydziale Prawa i Administracji UMCS.

Monika Kępa

Administracja i prawo administracyjne w kontekście ochrony praw człowieka

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
II Zjazd Studentów Administratywistów

Lublin, 24–25 marca 2012

W dniach 24–25 marca 2012 r. w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa II Zjazd Studentów Administratywistów – *Administracja i prawo administracyjne w kontekście ochrony praw człowieka* – zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS. Stanowiła ona kontynuację, zainaugurowanej w ubiegłym roku, idei zjazdów studentów administratywistów, organizowanych na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. W ramach Konferencji zaprezentowane zostały ogółem 43 wystąpienia poruszające różnorodne problemy relacji zachodzącej między prawem administracyjnym a prawami człowieka.

Zjazd odbył się pod honorowym patronatem ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbary Kudryckiej, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego prof. dr hab. Romana Hausera, prezesa Trybunału Konstytucyjnego prof. dr hab. Andrzeja Rzeplińskiego, rzecznika praw obywatelskich prof. dr hab. Ireny Lipowicz oraz wojewody lubelskiego Genowefy Tokarskiej. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły: kwartalnik informacyjny Ministerstwa Sprawiedliwości „Na Wokandzie”, portal edukacjaprawnicza.pl, portal prawo.e-katedra.pl, portal Akademia Prawa, portal studentprawa.edu.pl oraz LexPolonica Student. Konferencja została przygotowana pod nadzorem merytorycznym prof. dr hab. Jerzego Stelmasiaka, dyrektora Instytutu Administracji i Prawa Publicznego UMCS.